

VERSLAG SESSIE: OVER SAMENWERKEN EN MEER

Hoe geef je de samenwerking een boost?

Bij de uitvoering van projecten in het kader 'Impuls regionale samenwerking GGZ-W&I' lopen mensen aan tegen allerlei vragen over de samenwerking. In de sessie 'Over samenwerken en meer' werden de vragen geïnventariseerd, besproken en zoveel mogelijk beantwoord.

Er wordt wel wat gesmokkeld als de deelnemers aan sessie zes gevraagd wordt zich aan elkaar voor te stellen aan de hand van de laatste foto op hun telefoon. In ieder geval komt iedereen met een foto van een werksituatie. Geen landschappen, kinderen, huisdieren of selfies in het uitgaansleven maar workshops, vergaderingen en presentaties. Dat doet overigens niets af aan de bereidheid om met elkaar in gesprek te gaan over het thema van de sessie: 'Samenwerken en meer'.

Vragen inbrengen

Sinds vorig jaar werken 31 regio's hard aan het aan het werk helpen en houden van mensen met psychische klachten in het kader van 'Impuls regionale samenwerking GGZ-W&I'. Bij de uitvoering van deze projecten lopen mensen aan tegen allerlei vragen over de samenwerking. Variërend van procesmatige vragen in de opstartfase tot wat er kan worden gedaan om de continuïteit te borgen.

"Vanmiddag kunnen deelnemers al die vragen inbrengen", legt Femke Bennenbroek van Zinziz uit. Samen met Pearl Hartgers van de Programmaaad leidt zij de sessie. "We inventariseren de onderwerpen die jullie willen bespreken en gaan aan de slag."

Vragen zijn er zeker. De deelnemers buitelen haast over elkaar heen bij het aandragen van onderwerpen. Hoe betrek je werkgevers bij het project? Hoe voorkom je dat het te groot wordt? Hoe kun je als concurrenten samenwerken? Hoe betrek je de zorgverzekeraar bij het project? Hoe kun je de continuïteit borgen?

Herschikking

Na een herschikking van de deelnemers over vijf tafels aan de hand van gekleurde kaarten worden ze verzocht per tafel één onderwerp te kiezen. De 'gele tafel' wil het graag hebben over een alternatieve methode voor IPS. De vraag is aangedragen door een deelneemster die is verbonden aan een re-integratiebedrijf dat wel de methodiek wil gebruiken, maar geen budget heeft voor trajecten die drie jaar duren.

Een tafelenoot legt eerst nog eens uit wat IPS is: 'Individuele Plaatsing en Steun' is een interventie om mensen met ernstige psychische klachten te helpen bij het verkrijgen en behouden van betaald werk. Er wordt snel gezocht naar een echte baan; er zijn geen langdurige trainingen vooraf. IPS is geïntegreerd met behandeling: de trajectbegeleider is lid van een ambulante ggz-team. Gedurende drie jaar worden zowel de persoon als de werkomgeving ondersteund. "Het bijzondere aan de methode is dat de IPS-jobcoach niet alleen kijkt naar het netwerk op het werk, maar ook naar dat van familie en vrienden thuis."

Place then train

Toch valt er nog veel uit te vinden rond deze methodiek, blijkt uit de inbreng aan de tafel. Bijvoorbeeld over het principe van 'place then train', waarbij een kandidaat eerst aan het werk gezet wordt en dan pas wordt getraind in werknemersvaardigheden. Dat draagt een risico in zich. Want als het bij een werkgever drie keer misloopt, haakt die af. Iets anders is dat sommige cliënten afhaken als ze horen wat IPS precies is. Dan moet je op zoek naar iets anders, zoals vrijwilligerswerk.

Ingrediënten

Maar wat zijn nu de werkende ingrediënten van IPS?, vraagt de indienstster nog eens. Dat is dan toch het idee van eerst plaatsen en dan trainen. Verder de kennis over de aandoeningen en de betekenis daarvan voor het werk; het inschakelen van het netwerk thuis en het feit dat je vanuit de ggz makkelijker toegang hebt tot bijvoorbeeld de psychiater.

Iemand suggereert om ook met 'Harrie' in zee te gaan. Harrie Helpt is een training voor medewerkers die een collega met een arbeidshandicap op de werkvloer begeleiden. De letters van Harrie staan voor: hulpvaardig, alert, rustig, realistisch, instruerend en eerlijk. "Dat werkt heel goed. Het is ook geruststellend voor de werkgever."

'Harrie' wekt de interesse van de deelnemster die gevraagd heeft om input. Ze noteert meer tips. Zoals die om het traject te beginnen met een sportproject, waardoor mensen letterlijk weer in beweging komen. De samenwerking kun je opzetten via de methode van *Appreciative Inquiry*, die in de ochtend al in een sessie is geoefend.

Samenwerken zonder grenzen

De bevindingen worden aan het eind van de sessie gedeeld met de andere deelnemers. Ook de andere tafels komen aan bod. De mensen aan tafel met de blauwe kaarten hebben zich gebogen over hoe je kunt samenwerken, ook als er concurrerende belangen zijn.

Dat kan bijvoorbeeld door de krachten te bundelen in een netwerk, zegt degene die namens de groep de uitkomsten op de flipover toelicht. En wil je dat doen, dan is het belangenrijk goede contacten te hebben met ondernemersnetwerken en met ambassadeurs te werken die makkelijk bij andere ondernemers binnen kunnen lopen. "Maar met welke van alle tips ga je nu morgen van start?", vraagt sessieleidster Hartgers.

"De belangen van de verschillende partijen helder krijgen."

"En hoe ga je dat doen?"

"Door in kaart te brengen wie met wie samenwerkt."

Hoe werkgevers betrekken?

Aan een andere tafel is de vraag besproken hoe je werkgevers bij projecten te betrekken om mensen met psychische klachten aan het werk te helpen. Ook volgens deze tafel begint het ermee om de uiteenlopende belangen van werkgevers, GGZ en Werk &

Inkomen helder te krijgen. "Misschien moet je wel in elkaars keuken kijken om daar een goed beeld van te krijgen."

En je moet realistisch blijven. Zo kun je van een werkgever niet verwachten dat hij een cliënt centraal zet. "Maak daarom een business case, benadruk de maatschappelijke relevantie en doe alles in kleine stapjes."

Betrekken zorgverzekeraars

De deelnemers met de rode kaarten hebben de mogelijkheden verkend om zorgverzekeraars bij de projecten betrekken. Dan gaat het erom de zorgverzekeraars te wijzen op de groeiende zorgkosten én op het feit dat die kunnen afnemen als mensen weer aan het werk zijn en beter in hun vel zitten. Voorlopers als Achmea en VGZ kunnen hierin ook een rol spelen. Zorgverzekeraars kun je nauwer bij het veld betrekken door ervaringsdeskundigen in te zetten of casuïstiek te bespreken. Tip: Lees ook het interview met Lex Burdorf "[Werk en participatie als medicijn](#)"

Cliëntenperspectief aan bod

Maar hoe zorg je er nu voor dat in de projecten het cliëntenperspectief voldoende aan bod komt? Antwoorden op die vraag kwamen van de groene tafel. Dat kan bijvoorbeeld door een ervaringsdeskundige deel te laten uitmaken van het projectteam. Misschien moet je cliënten zelfs aan de tafels zetten waar de beslissingen worden genomen. Door casussen te bespreken kun je ook de bestaande barrières in kaart brengen. In ieder geval is het zinvol de cliëntorganisaties te betrekken bij de projecten.

Elkaar effectief informeren

Aan manieren om elkaar op de hoogte te houden ontbreekt het tegenwoordig niet meer, stelt men vanaf de laatste tafel. Filmpjes, Dropbox, allerlei apps en video-conferences zijn moderne vormen van communicatie die allemaal kunnen worden ingezet. Maar wil je de communicatie effectief laten zijn, dan gaat daar wel een fase aan vooraf waarin je het gezamenlijk resultaat formuleert en investeert in de gemeenschappelijkheid. Kies over welke onderwerpen je elkaar wilt informeren en stel heldere doelen voor de overleggen.

Highlights

- Nog veel vragen over het samenwerken in de projecten 'Impuls regionale samenwerking GGZ-W&I'
- Het bijzondere aan de methode van Individuele Plaatsing en Steun is dat de IPS-jobcoach niet alleen kijkt naar het netwerk van de collega's, maar ook naar het netwerk van familie en vrienden thuis
- 'Eerst plaatsen en dan trainen' is een van de werkzame ingrediënten van IPS
- Breng gelijk bij het begin van het project de belangen van de verschillende partijen goed in kaart
- Wijs zorgverzekeraars op de mogelijke besparingen op zorgkosten als mensen weer aan het werk gaan